

25 (26) Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανῶ ἐπάρχω πραι-
τωρίων. Ἐπειδήπερ ἐν πολλαῖς ἤδη διαθήκαις εὐρο-
μεν τοιαύτας ἐνστάσεις, καθ' ἃς ἢ ἐξ ὀλοκλήρου τις
ἔγραψε τὸν δεσπότην ἡμῶν Χριστὸν κληρονόμον, μὴ
προσθῆις εὐκτήριον οἶκον μηδένα, ἢ αὐτὸν τὸν δε-
σπότην ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξ ἡμισείας ἢ ἐξ ἐτέ-
ρον ἀνίσταν μερῶν, ἕτερον δὲ τινα ἐξ ἡμισείας, ἢ
ἄλλης μοίρας (ἤδη γὰρ πλείοσι διαθήκαις κατὰ τοῦτον
γενομέναις τὸν τρόπον ἐνετύχουμεν καὶ πολλὴν ἀδη-
λίαν ἐντεῦθεν οὖσαν κατὰ τοὺς παλαιοὺς ὀρῶμεν νό-
μους), καὶ τοῦτο ἐπανορθούμενοι θεσπίζομεν, εἰ μὲν
τὸν δεσπότην ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν γράψῃ τις κλη-
ρονόμον ἢ ἐξ ὀλοκλήρου ἢ ἐκ μέρους, ἀντικρυς δοκεῖν
τὴν κατὰ τὴν αὐτὴν πόλιν ἢ τὴν κώμην ἢ τὸ χωρίον,
ἐφ' ἧς καθέστηκεν ὁ τελευτήσας, ἀγιωτάτην ἐκκλησίαν
ἐνίστασθαι κληρονόμον καὶ εἰς ὀλοκλήρον τὴν ἐνστα-
σιν ἀπαιεῖσθαι παρὰ τῶν θεοφιλεστάτων αὐτῆς οἰ-
κονόμων, ἢ εἰς τὸ μέρος καθ' ὅσον κληρονόμος γραφῇ·
αὐτοὶ τοῦτον κρατοῦντος, εἰ καὶ ληγάτον ἢ fideicom-
misson καταλειψθεῖν· καὶ ταῦτα διαφέρειν ταῖς ἁγιω-
τάταις ἐκκλησίαις, ἐφ' ὧτε εἰς πτωχῶν ἀποτροφήν
1 αὐτὰ προχωρεῖν. Εἰ δὲ ἐνὸς τῶν ἁγίων ἀρχαγγέ-
λων ἐμνήσθῃ ἢ τῶν προσκνητῶν μαρτύρων, μὴ ποιη-
σάμενος οἶκον μνείαν (τοῦτο ὅπερ ἴσμεν παρὰ τίνος
διατυπωθῆν καίτοι τῶν ἐπιφανῶν γεγονότος καὶ τῆ
περὶ νόμους καὶ λόγους ἐνευδοκιμηκός παιδεία), εἰ
μὲν ἔστι κατὰ τὴν πόλιν ἐκείνην ἢ τὴν ἐνορίαν αὐτῆς
εὐκτήριος οἶκος εἰς τιμὴν ἐκείνου τοῦ σεβασμιωτάτου
ἀρχαγγέλου ἢ τοῦ ἀγιωτάτου μάρτυρος, αὐτὸν δοκεῖν
γεγραψθεῖσαι κληρονόμον· εἰ δὲ οὐκ ἔστι κατὰ τὴν αὐ-
τὴν πόλιν ἢ τὴν ἐνορίαν τοιοῦτος οἶκος, τηρικαῦτα
τοὺς κατὰ τὴν μητρόπολιν σεβασμίους οἴκους. καὶ εἰ
κατ' αὐτὴν γούν εὐρεθῆι τοιοῦτός τις οἶκος, ἐκείνῳ
δοκεῖν τὸν κληρον ἢ τὸ πρεσβεῖον ἢ τὸ fideicommisson
καταλειψθεῖν· εἰ δὲ μηδὲ ἐκεῖσε φανεῖται τοιοῦτός τις
οἶκος ἂν, αὐθις τὰς κατὰ τόπον ἀγιωτάτας ἐκκλησίας
2 καὶ τοῦτο λαμβάνειν. Δηλονότι ταῖς ἀγιωτάταις
ἐκκλησίαις ἅπαντες οἱ λοιποὶ δικαίως παραχωροῦσιν
οἶκοι, πλὴν εἰ μὴ γένοιτο πρόδηλος ὁ τελευτήσας ἕτε-
ρον μόνον ἐνδνηθεῖς ὄνομα προσθεῖναι, ἕτερον δὲ
εἰπῶν· διὰ τὸ καὶ τι τοιοῦτον ἡμᾶς γνόντας κατὰ τινα
διαθήκην ἐπὶ τοῦ Πόντου γενέσθαι κάκεισε πάλιν τὸ
ἀλλθῆς ἀντὶ τοῦ γεγραμμένου παρασκευάσαι κρατῆσαι.
3 Εἰ μὲντοι ὁ μὲν διαθέμενος ῥητὸν μὴ θεῖναι τόπον,
εὐρεθῆι δὲ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει ἢ τῇ
περιοικίδι εὐκτήρια πολλὰ καθεστῶτα, εἰ μὲν ἐν τινι
τούτων συχνῶς ὁ τελευτήσας ἐφοῖτα καὶ τινα πρὸς αὐτὸ
μεῖζον εἶχε προσπάθειαν, ἐκείνῳ δοκεῖν καταλειψ-
4 θεῖναι τὸ πρεσβεῖον· Εἰ δὲ οὐδὲν τοιοῦτο εὐρίσκειτο,
τῷ ἄλλῳ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ἐνδεστέρω οἴκῳ καὶ
δεομένῳ βοηθείας δοκεῖν τὸ τοιοῦτο καταλειψθεῖν
πρεσβεῖον ἢ τὴν κληρονομίαν. D. XIII k. Nov. Con-
stantinopolitani Lampadii et Oreste vv. cc. cons. [a. 530.]

id est:

Idem A. Iuliano pp.

Quoniam in multis testamentis invenimus tales institutiones, quibus vel ex asse quis dominum nostrum Christum heredem scripsit nulla aede sacra adiecta, vel eundem dominum nostrum Iesum Christum ex dimidia aliave qua inaequali parte, alium vero quemlibet ex semisse vel alia parte, (iam enim in plura testamenta hoc modo facta incidimus et multa exinde incerta facta esse secundum antiquas leges vidimus) hoc quoque emendantes sancimus, si quidem dominum nostrum Iesum Christum heredem quis scripserit vel ex asse vel ex parte, directis verbis videntur sacrosanctam ecclesiam ipsius civitatis vel vici vel agri, in quo defunctus morabatur, heredem institutam eamque hereditatem ex asse a religiosissimis eiusdem oeconomis exigi vel ex parte pro qua heres scripta est: idem valeat et si legatum vel fideicommissum relictum fuerit: eaque ad sacrosanctas ecclesias pertineant, ut in pauperum alimoniam cedant.

1 ¶ Sin autem sanctorum archangelorum vel venerandorum martyrum quem nominaverit nec mentionem fecerit domus (id quod scimus a quodam scriptum illustri loco nato legumque et scribendi doctrinae non experte), si quidem in illa civitate vel eius territorio extat oratorium in honorem illius reverentissimi archangeli vel sanctissimi martyris, id videri heredem scriptum esse: sin autem non extat in ipsa civitate territoriove eiusmodi domus, tunc venerabiles quae in metropoli erunt domus, ac si in ea eiusmodi domus inventa erit, illi videri hereditatem vel legatum vel fideicommissum relictum: si vero ne illic quidem eiusmodi domus invenitur, rursus sacrosanctae loci ecclesiae et hoc capiant.

2 ¶ Sacrosanctis videlicet ecclesiis reliquae domus omnes cedunt, nisi manifestum est defunctum aliud nomen inserere voluisse, aliud pronuntiasse: nam et tale quid quodam testamento in Ponto factum esse novimus ibique rursus veram voluntatem pro scriptis valere iussimus.

3 ¶ Si vero testator certum locum non nominavit, inveniuntur, autem in illa civitate territoriove plura oratoria, si quidem in uno eorum defunctus adsidue versabatur et maiorem pro eo adfectionem habebat, illi videri legatum relictum.

4 ¶ Sin nihil eiusmodi invenitur, eorum qui eiusdem denominationis sunt tenuiori et magis auxilio indigenti potius tale legatum vel hereditatem relictam vident.